

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat van 13 juni 2022, nr. IENW/BSK-2022/133540, tot wijziging van de Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024 (wijzigingen 2022-I)

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 4 in samenhang met de artikelen 3, eerste lid, en 5 van de Kaderwet subsidies I en M en de artikelen 2, eerste lid, en 4 van het Kaderbesluit subsidies I en M;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2022 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Aan de subsidieontvanger kan op aanvraag over een of meer van de kalenderjaren 2018 tot en met 2024 subsidie worden verleend met als doel het geheel of gedeeltelijk dekken:
 - a. van de kosten over de genoemde kalenderjaren die worden verdisconteerd in het vaste gebruikstarief of het wegtransporttarief voor drinkwater of, voor Saba, het reverse osmosis water, teneinde deze tarieven die in rekening worden gebracht bij afnemers, te verlagen;
 - b. met ingang van het kalenderjaar 2022, van de prijs van het door of vanwege het eilandsbestuur van Saba gebottelde drinkwater, teneinde de prijs van drinkwater voor afnemers te verlagen;
 - c. van de kosten over de genoemde kalenderjaren van investeringen in de infrastructuur met het oog op de kwaliteit en continuïteit van de openbare drinkwatervoorziening.

2. Aan het derde lid wordt een zin toegevoegd, luidende:

In geval van niet voorzienbare en niet aan de aanvrager te wijten overschrijdingen van de bij de aanvraag geraamde kosten, kan op aanvraag eenmalig deze subsidie verhoogd worden tot ten hoogste het bedrag van die overschrijdingen.

B

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de tabel 'Budget subsidie drink- en afvalwater Caribisch NL (bedragen x € 1.000)' als volgt gewijzigd:

a. Rij c komt te luiden:

c. Subsidie op transport reverse osmosis water Saba	93	93	93	93	100	100	100
---	----	----	----	----	-----	-----	-----

b. De omschrijving van rij m komt te luiden:

m. Extra subsidie op investeringen drinkwatervoorziening Sint Eustatius.

c. Er worden vijf rijen toegevoegd, luidende:

u. Extra subsidie afvalwater Bonaire in verband met vertraagde invoering afvalwaterheffing					500		
v. Extra subsidie op drinkwater Bonaire					3.275	3.751	4.358
w. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius					889	865	891
x. Subsidie op drinkwater Saba						168	168
y. Subsidie op investeringen watervoorziening Saba					350		

d. De slotrij 'Totaal' komt te luiden:

Totaal	6.435	5.523	8.258	10.631	10.232	9.902	8.135
--------	-------	-------	-------	--------	--------	-------	-------

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De subsidie, bedoeld in artikel 2, derde lid, eerste zin, bedraagt ten hoogste € 880.000. De verhoging, bedoeld in artikel 2, derde lid, tweede zin, bedraagt ten hoogste € 100.000.

C

Artikel 5, tweede lid, komt te luiden:

2. In afwijking van het eerste lid kan de subsidie, genoemd in de tabel in artikel 3, eerste lid, in rij:
 - a. 'm. Extra subsidie op investeringen drinkwatervoorziening Sint Eustatius' voor de kalenderjaren 2021, 2022 en 2023, mede worden aangewend gedurende het kalenderjaar 2024;
 - b. 's. Extra subsidie op drinkwater Saba i.v.m. COVID-19' voor het kalenderjaar 2021, mede worden aangewend gedurende het kalenderjaar 2022;
 - c. 'y. Subsidie op investeringen watervoorziening Saba' voor het kalenderjaar 2022, mede worden aangewend gedurende het kalenderjaar 2023.

D

Artikel 7, derde lid, komt te luiden:

3. Bij de aanvraag tot subsidievaststelling legt de subsidieontvanger:
 - a. indien de subsidieontvanger een nutsbedrijf is, bij een totaal aan ontvangen subsidie of subsidies van € 3 miljoen of meer gedurende het desbetreffende kalenderjaar, een financieel verslag over waarin rekening en verantwoording wordt afgelegd over de aan de activiteiten verbonden uitgaven en inkomsten. Dit verslag gaat vergezeld van een goedkeurende verklaring van een registeraccountant, accountant-administratieconsulent of andere onafhankelijke accountant volgens het bij de beschikking tot subsidieverlening gevoegde controleprotocol van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, waarin wordt verklaard dat de subsidie rechtmatig is besteed aan de activiteiten en dat de subsidieverplichtingen zijn nageleefd. Bij een totaal aan ontvangen subsidie of subsidies lager dan € 3 miljoen gedurende het desbetreffende kalenderjaar kan de rekening en verantwoording tevens plaatsvinden door middel van de jaarrekening met het jaarverslag en de verklaring, bedoeld in artikel 121 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES;
 - b. indien de subsidieontvanger een openbaar lichaam is, de jaarrekening over met het jaarverslag en de verklaring, bedoeld in artikel 38 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2022.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers*

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Aanleiding en inhoud van de wijziging

Jaarlijks wordt subsidie verleend aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland of BES-eilanden) om de drinkwatertarieven te verlagen, de exploitatietekorten op de afvalwatervoorziening Bonaire gedeeltelijk af te dekken en noodzakelijke investeringen in de infrastructuur te doen. Daardoor worden de continuïteit, kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare drinkwatervoorziening en afvalwatervoorziening voor de bevolking zoveel mogelijk geborgd en versterkt.

De Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024 (hierna: tijdelijke subsidieregeling) bevat de kaders voor deze subsidieverlening, zoals de subsidiebedragen voor elk jaar, de doelen en de verstrekking en verantwoording. De tijdelijke subsidieregeling wordt tweemaal per jaar gewijzigd, mede afhankelijk van de begrotingscycli met voor- en najaarsnota en wijziging van omstandigheden.

Aan de orde is nu een eerste wijziging voor 2022 met een beperkt aantal wijzigingen.

De wijziging omvat samengevat de volgende punten:

- verduidelijking dat de tijdelijke subsidieregeling niet alleen betrekking heeft op het vaste gebruikstarief of wegtransporttarief maar ook op investeringen in de infrastructuur;
- verduidelijking dat het bij Saba ook om subsidie voor het transport van reverse osmosis water gaat (een halffabricaat dat ontstaat na ontzilting van zeewater en waarmee drinkwater wordt geproduceerd) en niet alleen om drinkwater;
- een nieuwe subsidiepost voor de tarieven van het door Saba zelf gebotteld (in flessen verpakt) drinkwater;
- aanvulling of wijziging van bestaande subsidieposten. Dit o.a. naar aanleiding van de middelen van het Coalitieakkoord en vanuit de lenW-begroting voor het structureel bestendigen van de subsidies voor het verlagen van de drinkwatertarieven;
- mogelijkheid voor Saba om COVID-19 subsidie voor 2021 nog voor geheel 2022 te kunnen aanwenden om schokeffecten op de tarieven te voorkomen;
- mogelijkheid voor Stuco (Sint Eustatius) om de subsidie voor investeringen in de infrastructuur voor 2023 mede in 2024 te kunnen aanwenden (omdat de subsidie later dan gepland ontvangen is en de werkzaamheden in verband daarmee doorlopen in 2024);
- een nieuwe bepaling die inhoudt dat de rekening en verantwoording voortaan via de algemene systematiek van rekening en verantwoording van de begrotingen en uitgaven van de eilandsbesturen verloopt (zodat geen afzonderlijke en naar verhouding kostbare accountantsverklaringen voor alleen de subsidie nodig zijn); dit is met name voor Saba van belang (daar is geen waterbedrijf);
- idem, voor de nutsbedrijven ((Water- en energiebedrijf Bonaire (WEB) en Stuco (Sint Eustatius)) voor subsidiebedragen van in totaal ten hoogste 3 miljoen euro per jaar (WEB zal bijvoorbeeld wel afzonderlijk rekening en verantwoording met aparte accountantsverklaringen moeten blijven afleggen gezien de veel hogere subsidiebedragen).

Omdat de wijzigingsregeling mede op het lopende kalenderjaar ziet treedt deze met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022 in werking.

2. Gevolgen en effecten

De wijziging strekt tot versterking van de continuïteit en de kwaliteit van de drinkwater- en afvalwatervoorzieningen in Caribisch Nederland over een reeks van jaren door (aanvullende) subsidie en meer flexibiliteit, waarbij drinkwatertarieven worden verlaagd, noodzakelijke investeringen kunnen worden verricht en exploitatietekorten van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Bonaire gedeeltelijk worden afgedekt. Tevens strekt deze tot vermindering van de regeldrukkosten doordat de openbare lichamen (i.c. het openbaar lichaam Saba) en de nutsbedrijven (tot een jaarlijks maximum aan op grond van de regeling ontvangen subsidies van € 3 miljoen) geen aparte accountantsverklaringen meer hoeven te overleggen bij het afleggen van rekening en verantwoording. De wijzigingen hebben daarmee geen of alleen licht positieve gevolgen voor de regeldruk. Om die reden is van toetsing van deze aspecten afgezien.

Omdat het betreft regels voor subsidieverstrekking aan de openbare lichamen of nutsbedrijven die in overleg met hen tot stand zijn gekomen is ook afgezien van toetsing op handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. Ook is afgezien van internetconsultatie omdat sprake is van regelgeving zonder noemenswaardige of alleen licht positieve gevolgen voor burgers, bedrijven en instellingen (geen verandering in verplichtingen en rechten, administratieve lasten of uitvoeringslasten) en omdat consultatie niet in betekenende mate kan leiden tot aanpassing van het voorstel. Het betreft een ministeriële regeling die geen ingrijpende verandering teweegbrengt in de rechten en plichten van

burgers en bedrijven en ook geen ingrijpende gevolgen heeft voor de uitvoeringspraktijk.

3. Inwerkingtreding

De wijzigingsregeling treedt in werking met ingang van de dag na datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2022 in verband met de extra of langer aan te wenden subsidieverstrekking over het kalenderjaar 2022 en de gewijzigde verantwoordingssystematiek die direct van toepassing wordt (ook over kalenderjaren waarover nog rekening en verantwoording moet worden afgelegd). Hiermee wordt afgeweken van de in artikel 4.17, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving voor ministeriële regelingen genoemde vaste verandermomenten en van de ingevolge het vierde lid van die aanwijzing in dit geval geldende minimuminvoeringstermijn van twee maanden. Dit is vereist met het oog op het grote openbare belang van het in stand houden en op doelmatige wijze in bedrijf houden van de drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland en het betaalbaar houden van de drinkwatervoorziening voor de burger.

Artikelsgewijs

Wijziging artikelen 2 en 3 (artikel I, onderdelen A en B).

De wijzigingen van artikel 2, eerste lid, verduidelijken het doel en de reikwijdte van de subsidie in lijn met de feitelijke situatie zoals deze zich heeft ontwikkeld in de loop der jaren. De eerdere tekst is opgenomen in het nieuwe onderdeel a (subsidie op het vaste gebruikstarief of wegtransporttarief). Daaraan toegevoegd is de verduidelijking dat het voor Saba om gedeeltelijke vergoeding van de transportkosten voor reverse osmosis water gaat. Met het oog op investeringen in de infrastructuur is onderdeel c opgenomen. Voor subsidie voor het verlagen van de tarieven van door Saba zelf gebotteld drinkwater (met ingang van 2022) is onderdeel b opgenomen.

De omschrijvingen en categorieën in de tabel 'Budget subsidie drink- en afvalwater Caribisch NL (bedragen x € 1.000)' in artikel 3, eerste lid zijn met het oog hierop gewijzigd en aangevuld. In het tweede lid is een voorziening opgenomen voor aanvullende subsidie vanwege een kostenoverschrijding van de aanleg van de transportleiding op Sint Eustatius (bedoeld in artikel 2, derde lid).

Concreet gaat het om de volgende rijen in de tabel in artikel 3, eerste lid:

- in rij c (voorheen: 'Subsidie op drinkwater Saba') is verduidelijkt dat dit subsidie op transport reverse osmosis water betreft. Dit is sinds het inwerkingstellen van de drinkwaterbottelfabriek (eind 2021) relevant, omdat het eiland nu ook zelf drinkwater produceert en bottelt. De subsidie op het transport gaat niet daarover maar over het reverse osmosis water. Dit was in het verleden ook al zo, alleen was er toen nog geen drinkwaterbottelfabriek en was het onderscheid in definities dus minder relevant. Bovendien zijn de aan te vragen bedragen tussen 2022, 2023 en 2024 verhoogd van € 93.000 naar € 100.000 per jaar;
- in rij m (voorheen 'Extra subsidie op investering Sint Eustatius' is verduidelijkt dat het om investeringen in de drinkwatervoorziening gaat;
- rij 'u. Extra subsidie afvalwater Bonaire in verband met vertraagde invoering afvalwaterheffing' is toegevoegd om WEB te ondersteunen in de exploitatie van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Door een vertraagde invoering van afvalwaterheffing kan WEB de exploitatie niet geheel rond krijgen en voor het tekort kan WEB gedeeltelijk en eenmalig extra subsidie voor 2022 aanvragen;
- de eveneens nieuw toegevoegde rijen 'v. Extra subsidie op drinkwater Bonaire' en 'w. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius' zien toe op noodzakelijke extra middelen voor het verlagen van de drinkwatertarieven op Bonaire en Sint Eustatius;
- de nieuwe rij 'x. Subsidie op drinkwater Saba' betreft subsidie op het verlagen van de prijs van gebotteld drinkwater op Saba. Sinds eind 2021 is de drinkwaterbottelfabriek in werking en deze subsidie helpt met het verlagen van de aan afnemers doorberekende tarieven zodat de gebottelde drinkwatervoorziening daarmee toegankelijker is;
- de nieuwe rij y tot slot 'y. Subsidie op investeringen Saba' betreft noodzakelijke investeringen in de reverse osmosis faciliteiten en drinkwaterproductie- en distributievoorzieningen op Saba;
- daarnaast gaat het om de genoemde aanvullende subsidie vanwege een kostenoverschrijding van de aanleg van de transportleiding op Sint Eustatius, bedoeld in artikel 2, derde lid. De aanleg diende te zijn voltooid voor 1 januari 2022 (artikel 5, eerste lid, slotzin). In februari 2021 heeft STUCO melding gedaan van een financiële tegenvaller die niet volledig aan henzelf te wijten was, maar door een incomplete begroting van een derde partij. In het najaar van 2021 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat besloten hiervoor maximaal en eenmalig € 100.000 te compenseren.

Wijziging artikel 5 (artikel I, onderdeel C)

Dit betreft de mogelijkheid om de COVID-19 subsidie voor Saba gedurende geheel 2022 te kunnen aanwenden om schokeffecten in de tarieven te kunnen voorkomen (wijziging artikel 5, tweede lid). Daarnaast omvat dit meer flexibiliteit in de meerjarige investeringssubsidie voor Sint Eustatius, zodat uitgekeerde subsidie over 2021 tot en met 2023 ook gedurende 2024 nog kan worden aangewend teneinde de met de subsidie beoogde doelen beter te kunnen realiseren (wijziging artikel 5, tweede lid). Er is door een externe partij (Vitens Evides International) een review gemaakt op de meerjaren investeringsstrategie van STUCO en op basis daarvan is een planning gemaakt voor 2021 tot en met 2024. Echter Stuco heeft de eerste subsidie pas eind 2021 ontvangen, doordat de genoemde planning en review ook pas in het najaar van 2021 gereed waren. Hierdoor lijkt het niet haalbaar alle activiteiten in 2023 al volledig af te ronden en is het realistischer om STUCO ook in 2024 nog de tijd te geven de laatste activiteiten af te ronden. Gezien de omstandigheid dat de activiteiten zijn verdeeld over een meerjarige subsidie van € 1,5 mln per jaar, is het niet logisch een deel van het budget in de tabel voor 2024 te alloceren. In plaats daarvan krijgt Stuco een jaar extra de tijd om de activiteiten af te ronden. Om dezelfde redenen is ook een mogelijkheid opgenomen voor Saba om de subsidie voor investeringen voor 2022 mede te kunnen aanwenden in 2023 (dit betreft rij 'y. Subsidie op investeringen watervoorziening Saba'. De aanleg van (drink)waterinfrastructuur (i.c. een watertransportleiding) is tijdrovend en kan naar verwachting niet al in 2022 worden voltooid.

Wijziging artikel 7 (artikel I, onderdeel D)

Artikel 7, derde lid, is gewijzigd en aangevuld om een uitzondering te kunnen maken voor de manier van verantwoording in het geval van lagere subsidiebedragen (tot maximaal € 3 miljoen per kalenderjaar voor nutsbedrijven en zonder bovengrens voor de openbare lichamen). Het apart aanleveren van een financieel verslag met accountantsverklaring brengt hoge administratieve lasten met zich mee die niet in verhouding staan tot de hoogte van ontvangen subsidies op met name Saba en Sint Eustatius noch met hun organisatiegrootte.

Voor hen kan volstaan worden met de verantwoording in het kader van de begroting of jaarstukken.

Voor nutsbedrijven betekent de wijziging dat een subsidieontvanger in geval van een totaal aan ontvangen subsidie of subsidies lager dan € 3 miljoen gedurende het desbetreffende kalenderjaar niet apart rekening en verantwoording hoeft af te leggen maar deze ook kan afleggen door middel van de jaarrekening met het jaarverslag met de verklaring, bedoeld in artikel 121 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES (wijziging artikel 7). Bij subsidie van in totaal meer dan € 3 miljoen dient nog wel een aparte accountantsverklaring te worden overgelegd door een nutsbedrijf vanwege de omvang van de hiermee gemoeide bedragen en de noodzakelijke transparantie in de rekening en verantwoording.

Indien de subsidieontvanger een openbaar lichaam is (zoals Saba) vindt de rekening en verantwoording bij de subsidievaststelling steeds plaats via de algemene begrotingssystematiek van rekening en verantwoording van de jaarrekening met verklaring, bedoeld in artikel 38 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, en het jaarverslag, bedoeld in artikel 13 van de genoemde wet. Reden is het beperkte risico gezien de betrokken bedragen en de bestaande transparantie- en verantwoordingsstructuur bij de openbare lichamen. Door de wijzigingen is in deze gevallen geen extra accountantsverklaringen meer vereist maar kan de rekening en verantwoording voor deze subsidie via de algemene systematiek plaatsvinden.

*De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers*